

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izveniši ponedeljke in danve po praznikih, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 12 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje naznake. — Krokopisi se ne vrašajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Berlin 24. maja. Državni zbor je ovrgel v drugem branji prvi paragraf socialistične postave z 251 glasi proti 57. Na to je vlada izrekla, da ne poklada nobene veljave na daljše posvetovanje. Zvečer se sesija sklene.

Carigrad 24. maja. Porta bode baje prihodnje dni avstrijsko vlado naprosila, naj zasede dunavski otok Ada-Kale. Prepričani so v Carigradu, da bode Avstrija to storila.

London 24. maja. En infanterijski polk je iz Bombaya v Malto prišel.

Obeta se mir.

Zadnjih dnij novice iz Londona, Peterburga in Berlina poročajo, da so se vojni oblaki razvlekli, in da politično vreme kaže na mir. Na Angleškem je močna stranka bila zmirom proti vojni, namreč vsi srednji in manjši obrtniki, bolj izobraženi delavci; na angleško vlado za mir pritiska tudi občni zastoj dela uže zdaj, ko vojne še nij; dalje delavska vojna v Lankashiru, neizproсна opozicija Ircev, oživljeno fenijanstvo, ki Angliji žuga iz Amerike; in kakor iz morja rastoča ruska krejzerska flota tudi plaši Angleže, da se jim koža ježi pred vojsko.

Ravno tako pa tudi Rusi nijso šovinisti, ne ščujejo svojega naroda v boj, in ne bahajo se sabljo. Vse novine prigrasujejo miru, tudi z odstopkami ali koncesijami, samo, ako se časten mir doseči more. Rusi ne potiskajo protivniku orožja v roke, pripravljeni so svoje orožje odložiti, ali, če ga bode trebalo rabiti

kljubu tej miroljubnej volji, rabili ga bodo moževno.

Osnova za mir je mej Anglijo in Rusijo najdena, in ker so Rusi od san-šefanskega miru nekoliko stvarno menj zdatnega popustili, morajo se tudi Angličani udati, če nečejo Beaconsfield in tovariši lehkomišljeno v nego tovi krvavi boj tirati.

In miru je želeli nam vsem — to se ve, z uveti, kateri ne uničujejo ruskih zmag in osvobojenja Jugoslovanov. Ti uveti pak so uže toliko kakor gotovi. Ni sama Anglija se ne upa več zagovarjati turške celokupne države. Turčija je v Evropi kot vevlast uničena. Bolgari se bodo mogli v slovan skem in svobodnostnem smislu razviti, srbski element bode pokrepčan, avstrijsko južno Slovanstvo pridobiti prej ali slej lep prirastek v Bosni in Hercegovini. To vse je priborila Rusija gotovo uže, razvijanja in dovrševanja je še treba. To pa more le čas storiti. Čas bode Slovanstvo potem dozoril, da bode za bodočih trideset let storilo še večji korak naprej do lepše in večje bodočnosti, katera mu gre in mu je odločena po velikosti in darovitosti tega našega roda.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. maja.

Nagodbno pregovarjanje se menda koncu bliža. Ogerski zbor bode baje danes sprejel zadnjo postavo o banknem statutu, potem se razide na poletinske praznike. — V cislejtanskem državnem zboru pak je predsednik Rechbauer naznanil, da bode ta teden vsak dan seja, dokler se nagodbene postave ne sprejme, ker čast in dostojenstvo ne pripuščaati novega provizorija.

Vnanje države.

Telegram, ki je bil 20. t. m. v **Carigradu** zatrt, kar poroča o malej revoluciji zoper sultana se glasi: Več oboroženih mohamedanskih beguncev je prišlo denes k palači Čeragnu, kjer prebiva razsultan Murad. Ti begunci, ali kot taki preoblečeni ljudje so udrli v palačo in so straže umorili. Ko so potem vojaki, ki čuvajo palačo, prihiteli, vnel se je boj, pri katerem je več beguncev ranjenih in usmrtenih bilo. Ta slučaj je v Carigradu vzbudil velik strah, bazar se je zaprl. Zdaj je vse mirno. — „Fremdbl.“ pa poroča, da je bilo teh „beguncev“ več tisoč, ki so kleli sultana. Murad sam baje nij hotel glavnega zarotnika Ali Suavija poslušati in postaviti se na čelo upora.

Iz Beograda se poroča, da je 23. t. m. škof Strossmayer prišel tja, in je bil sijajno sprejet od mestnih prefektov in dostojanstvenikov. Zvečer je bil pri knezu na večerji.

Papež je 23. sprejel nemške romarje. Rekel je, da si čestita imeti nemške sine, ki v boji za cerkev svojo vero vzdržujejo; in priporoča ohranjenje vere, izrejanje otrok v njej, in prosi Bogá, naj da Nemčiji mir in spreobrnjenje sovražnikov cerkvenih.

Nemški državni zbor je 23. t. m. imel prvo branje zloglasne postave zoper socialiste, a je posvetovanje o njej na drug dan odložil. Konservativni govorniki so se oglasili za postavo, katoliki in liberalci pa zoper. Socialisti so izjavili, da se debate ne udeležé.

Dopisi.

Iz Dunaja 21. maja [Izviren dop.]

Veliko znano naše slovensko dunajsko društvo „Slovenija“ imelo je pred kratkim prvi svoj občni zbor v poletnem tečaju. Udeležitev tega zbora more se prav živo imenovati. Na dnevnem redu bila so razna poročila iz bivšega zimskega tečaja. Gosp. tajnik Rola poročal je o društvenem delovanju, kakor je bilo biv-

Listek.

O turških Srbih.

(Konec.)

„Šariati in adeti, predpisana svetega zakona in običajev, nima nobene pomembe,“ se oglasi nekdo izmed množice. „Ti pa, gospodine,“ pravi dalje hadži, „kot gost pij in pripoveduj, kar ti je ugodno, o Frengistanu in Legistanu, o „Švabih“ — o vsem Peli boste in streljali v cilj, ter se lovili na konjih; ne otideš jim drugače, kakor brez svojih rečij, pa se tudi ne boš hotel ločiti: oni, da si so Turki, dobremu gostu so srčno naklonjeni, nič nema v sebi, če je tudi gjaur, samo da nij Švab. Veselica pojde od jedne pristave do druge, po vrsti: sosedje se ne smejo žaliti Ko srečno preide 7 do 10 dnij, z vsem društvom te spremijo v Mostar prav slovesno. A tudi tukaj še nij konca: dva, tri dni bodete še „bajramstvovali“, dokler

našim spahijam resno ne pride dolg čas po domu.“

Poljaku nikakor nij kazalo izgubljati časa, a on se odpravi po nasvetu hadže h kajmakamu (namestniku velikega vezirja v Turčiji), z namenom, poprositi ga za konje. Kajmakam je stanoval v visokem gradu. Stolac uže po svojem imenu kaže svoj odlični značaj. Mogočno se dviga kvišku, kakor na kamenitem prestolu, na velikanskej skali, skoro navpično molečej v višavi, sredi obširne doline Bregave. Podobno je to nekako atenskemu akropolju, a na njegovih vrhah se bolj grozno kopičijo brambeni stolpi, in notri v gradu bi zastoj iskali z najbolj živo domišljijo sledi kakega Panthenona. Tukaj vse diši le po vojaškej kasarni. Stolac je bil nekaj gnezdo nekega mogočnega rodu hercegovinskih begov. Ves kraj okrog in okrog je bil odvisen od gospode, vladajoče na visokem skalnatem Stlacu; vse se jej je uklanjalo. Prištevali so se jej tudi namestniki in predstavitelji padisahove oblasti.

V poslednjem času so se začeli imenovati Rızvan begoviči. Da bi si navezala na se te silno mogočne fevdnike, primorana je bila večkrat visoka porta potrditi jim vrhovno oblast nad celim okrajem. Razumljivo je tedaj, da, ko so prišle nove določbe in je bilo iz Stambula predpisano, kako naj se jim vsak podvrže, da je posebno tukaj v Stolackem gradu grozivna mogočnost muselmanskih velmož posestnikov, našla si poslednji tron in poslednjo oporo. V borbi Bosne in Hercegovine se Stambulom za oblastno samoupravo se je pred 26. leti vse ondoto plemstvo zbralo pod prapor Alija, Stolackega posestnika. Po naravi je uže imel on predstavljati in voditi upor, zraven tega je pa tudi imel dostojanstvo, ker tadanji sultan ga je imenoval za hercegovinskega pašo. Vendar je bil izid te borbe za plemstvo osodoln. Stolac so vzeli Turki, prevzetni Ali se je moral udati in je izginil Zdaj je Arnaut v Stlacu za kajmakama. Mladi Arnaut me je sprejel s hladnim pozdravom, ne kažoč

šega poletja. In to more prav zanimivo imenovati. Društvo, ki je imelo 108 udov, (to število udov društvo od svojega obstanka do zdaj nij imelo), osnovalo je samo dve slavnosti in sicer na spomin slavnega Kopitarja, in Fr. Preširna. Kako sijajno so se vršile te slavnosti, opisal sem Vam o svojem času. Sè srbskim društvom „Zoro“ je „Slovenija“ praznovala Daničičevo tridesetletnico. Nastopili so tu prvokrat slovenski pevci v značajni dunajske dvorani: Musikvereinssäle. Dalje so slovenski pevci, udje „Slovenije“ sodelovali pri koncertu srbske „Zore“, ki je bil v „Blumensäle“ tudi najbolj znane dvorani na Dunaji.

Dalje so se udje „Slov.“ udeleževali raznih slavjanskih slavnosti, ki so jih priredjevala druga slovanska društva in sicer v jako množnem številu koncertov slavjanskega pevskega društva, desetletnice češkega akademičnega spolka, desetletnice ruske „Osnove“, akademije slavjanskega „Sokola“ itd.

Na pozvanje udov češkega akademičnega spolka peli so slovenski pevci pri poroki vseučilišnega profesorja dr. Weyra znanega češkega rojaka, o katerej priliki vodil je petje, Slovenec g. Kosovel ki je, kakor sem uže poročal tudi pri družih prilikah izvrstno bil odlikovan. Iz raznih javnih nastopov, iz izjav raznih slavjanskih društev govornikov iz slavjanskega osobito srbskega časopisja razvidelo se je, ka je bivše poletje naša „Slovenija“ bilo mej slavj. akad. društvu prvo.

Iz poročila je dalje razvidno, da je po dolgem času na predlog odbornišтва bil za častnega uda imenovan literat g. J. Jurčič.

Predavanj nij bilo mnogo; a ki so bila, morajo se imenovati zelo temeljita. Posebno sta bila odlikovana g. Poznik, inženijer in agronom g. P. Kramar.

V finančialnem oziru stalo je društvo dobro na nogah. Kar nij se shajalo z društvenino, to so podarili društveniki iz lastnega nagiba za domorodno stvar.

V društvene zборе prišlo je čisto mnogih gospodov iz raznih slavjanskih društev, a tudi nemške in italijanske narodnosti.

Društvo „Slovenija“ razvijalo se je veselo, gojilo čutstva do domovine svoje, za idealje človeštva. Tu in tam imelo je tudi katero

grenko použiti. In največ britkosti prizadejal je vseskozi navdušenim udom „Slovenije“ nek lažnjiv dopis v „Novicah“. In prouzročitelja onega dopisa bila sta jednoglasno izključena iz društva „Slovenije“, ter morala takoj po glasovanju zapustiti društvo. Fantalinsko dejanje dosegla je najhujša zaslužena kazen.

V poslednjem zboru bil je z velikansko večino za predsednika izvoljen jurist g. Oroslav Rola; v odbor pak tudi z veliko večino glasov gg.: Rih. Lah, jurist; Jurij Šubic, slikar; A. Klein, jurist; Lenček Nikolaj, jurist; Novak Jože, filozof. Za pevovodja je z velikim navdušenjem bil sprejet g. Kosovel.

Odstopivšemu predsedniku g. Francetu Stajarju, bivšim odbornikom gg.: Fr. Orožnu, Rih. Lahu, Stef. Lapajnetu, Roli in Kramarju, ki so za društvo pridobili si neizmerno zaslug za uspešno svoje delovanje, korektno postopanje; v obče se je izrekavalo pričakovanje, da se bode nov odbor, ki obstoji iz samih navdušenih slovenskih vseučilišnikov, ravnal po izgledu bivšega odbora, ki je „Slovenijo“ proslavil mej tukajšnjim slovanskim svetom, da ima sedaj najboljši renomé. — S pevanjem, navdušenimi govori, napitnicami vršil se je zabavni del. G. Fr. Stajar napil je g. Krisparju, ki je pred kratkim dobil pohvalno pismo od ruskega carja za posvečeno mu „Plevnahimno“. „Živi naj navdušeni slovenski skladatelj Krispar“ — donelo je iz več nego petdeset grl navzočemu mlademu slovenskemu kompoziterju. Deklamoval je še navzoč rusk gost rusko pesen, govoril je tudi gost Severonemec, ter hvalil slovensko petje in gostoljubnost! Da bi zopet kmalu doživeli jednako prijeten zanimiv večer.

Domače stvari.

— (Žalosten dogodek) smo predsičnožnem zvedeli. Sekundarij tukajšnje deželne bolnice, med. drd. Janez Hafner, rodod Kranjec iz okolice Škofjeloške, ustrelil se je 23. t. m. po noči v Gradci na travniku pri koncu elizabetske ceste. Uzrok tega dejanja, katero nam je vzelo talentiranega, pridnega rojaka, in iskrenega značajnega narodnjaka, bil je, kakor posnemljemo iz prijateljskih pisem in poročil, nesrečni izid zadnjega medicinskega

rigoroza, katerega je delal omenjeni dan mlad zdravnik. Pri praktičnej skušnji iz očesozdravilstva je padel v četrtek dopoldne, pa svoje nesreče, katera je bila pri pridnosti njegovej res nenavadna, nij razodel nikomur, niti prijateljem ne, nego prišel navadne volje o poludne v gostilno k drugim znancem k obedu. Isto tako je občeval s prijatelji popoldne. Zvečer je šel z ljubljanskim prijateljem, s katerim sta se slučajno v Gradci sešla, v svoje stanovanje in tam se je črno preoblekel, ter povedal tovarišu, da mora „nekaj“ soboj vzeti in neko pismo oddati. Potem sta odšla v stalno gostilno, kjer se zbirajo slovenski študentje. Ker se jih je bilo slučajno več sešlo, postali so veseli in popevali do polnoči. Pred polu nočjo vstane Hafner naenkrat in pokliče prijatelja g. K., asistenta na fizikalničnem institutu, iz sobe, ter mu izroči svoj denar in uro. Nikdo nij nič nenavadnega slutil. Prišel je H. zopet k mizi, in še pel z drugimi narodno „sinoči je pa slanica pala“, in druge narodne fantovske, žalostne in vesele, kakor jih je popevala družba. Malo pred polnočjo vstane, ter se poslovi pri družbi, zapalivši si še vajeno viržinijo. Drugi so ostali, Hafner pak se sam napoti v elizabetske ulice in od tod na travnik pri ljudskejšoli. Koncem elizabetskih ulic oddal je v poštno skrinjico pismice. Od tega trenutka nijso več živega videli. Druzega dne prejel je g. K. pismo na unizerzi, in v tem mu je Hafner odkril, da se je ustrelil zaradi padca pri rigorozu. Pozdravi do vseh prijateljev in nekoliko naročil, kaj naj se zgodi z njegovo knjižno zapuščino, je sledilo. Ali obžalujemo izgubo vrlega in talentiranega prepoštenega mladega moža, ko bi bil lahko še mnogo koristil domovini. Pogreb bode v nedeljo. Motivi temu čudnemu dejanju so iskati razen v krivo razumljenem in pretiranjem častoljubji in neke sicer mirnej a krepkej svoje glavnosti pokojnika, tudi v tem, da se je bal kakor pravijo, navadnega šikaniziranja od strani bolnične direkcije, ker je bil le za jedno leto sprejet v bolnico če v tem času rigoroz ne izvrši, kar, to se ve da, ne bi bilo treba batise, ker odločevati ima v tem le deželni odbor a ne direktor, in ne bi tudi H. bi imel dvoliti, da skoro nič ne dene ako tudi čez 4 mesece svojo skušnjo ponavlja.

— (Hranilnično poslopje) v Ljubljani se bode torej, kakor se je v občenem zboru te korporacije v petek sklenilo, zidalo na Kozlerjevem vrtu. „Za“ Kozlerjev vrt so glasovali gg.: Bürger Leop., Debevec Jos., Kaltenecker, Karun Franc, Lassnik Peter, Mahr Ferd., Plautz Jan., Samassa Albert, dr. Schiffer Franc, dr. Schrey Robert, dr. Stöckl Emil, Suppan Jos., stolni prošt, dr. Zupanec Jarnej, notar, baron Wurzbach. „Zoper“ projekt Kozler so glasovali gg.: Dreo Aleksander, Janesch Janez, Luckmann Janez, Luckmann Jos., Mühleisen Artur, dr. Pfefferer Anton, Redange Jos., Seeman Ignac, Seunig Vincenc, Souvan Franc Xav. sen., Stedry Vencel. Nenavzoči so bili in sicer ali od glasovanja kot sosedje, ali interesirani izvrženi, ali bolni, ali zadrževani. gg.: Deschmann Karel, Galle Karel, Hauffen Jos., Hudovernig Primož, Kordin Josef, Kosler Ivan, Luckmann Lambert, Malitsch Andrej, Pajk Janez, Samassa Anton, dr. Schaffer Adolf, dr. Suppan Josip, dr. Suppantšitsch Franc, Ziegler Franc.

— (Vabi se) k veselici, katero napravi bralno društvo v Zgoniku na Krasu dne 26.

posebne prijaznosti k gjavru. A ko sem po svojem uvodnem „afbujurum“ opravičevaje se, da nijsem posebno trden v turškem krasnorečji, ponižno naznanil, kdo sem in česa mi je treba, razvedrilo se je čelo pravovernega uradnika. „Hoš heljdin“, „otur ragat“, — milosti prosimo; prosim, usedite se! Koj na to pride kava, šerbet itd. Reč se je zavlekla, a Poljaku so obetali dati nemudoma dobrih konj. Ostal je sam v „selamliku“, v enej iz gradskih soban. To je obširna soba, okrog in okrog obdana trdo z divani in pri tem skoraj prazna. Od treh stranij se blišče mnogoštevilna okna skozi nenavadno debele stene. A kakošen je pogled od tod! Po cele pol ure sem se naslajal z njim, dvigaje se po divanu od jednega konca do drugiga. V podnožji grada se razteza v daljavo rodovitna dolina Bregave, ki nese svoje vode na jugo-zapad k Neretvi. Na severu čez cesto v Mostar se vlečejo prijazni griči, oživiljeni z lepim zelenjem, daleč tja do gora Dobrave planine; na pravo, proti izhodu, se obzor sklepa s planino Viduš, na jugu se pa odkriva znana mi uže pot na Črno glavo

in Ljubinj. Na zapadu v blesku ugašajočega solnca se skriva daljna nižava Neretve. V tem prizoru je nekaka divja krasota. „Selamlik“ sam z gradom se ti zdi, kakor sokolovo gnjezdo, iz katerega se daleč okolo lahko sledi za plenom...“ Slednjič je Poljak vendar enkrat dobil konje in spremljevalce. Ko so v sedlih, se zasliši še enkrat: „dobro pot, srečno pot!“ Hajdimo! Dvignemo se, polagoma spuščaje se z višin grada k mestu. Čez dve uri pota se nam ono prikaže v umirajočej krasoti zašlega solnca, fantastično razmetano po nižavi z vso izhodno neskrbnostjo in vso selsko slovansko svobodo. Mesto šteje komaj 3000 prebivalcev, po večini muslimanov. Čez kamnitni most dospemo na pravo stran Bregave — in potem v polje... Ta bistra gorska rekica izvira samo dve uri od tod iz gorovja Trušine, na severo-izhod od Stolaca. Do tega mesta teče ona po globokej skalnatej dolini, dalje pa uže po bolj širokem vodotoču šumi k Neretvi. Skromno se zdaj ona pomika dalje, spomladi pa dirja z neznan-sko ihto in trušom proti nižavam.

4. m. Program je: 1. Govor. 2. „Slavčev spév“. 3. „Prava sirota“, deklamacija. 4. „Vdovec“, deklamacija. 5. „Jadransko morje“, petje. 6. „Pri zibelki“, petje. 7. „Poštena deklica“, šaloigra. 8. „Lahko noč“, petje. Odbor.

— (Štajerski deželni šolski svet) je v svojej seji 9. maja imenoval Josipa Majhena za nadučitelja v Studencu in dovolil ustanovitev kmetijskega nadaljevalnega tečaja v Ljutomeru.

— (Iz Celovca) se nam 24. maja piše: 9. bataljon lovcev je izpremenilo garnizonski kraj in je prišlo denes iz Judenburga v Celovec, kder bodo ostali. Želji Celovčanom, da se jim pomnoži garnizona, se je tedaj ustreglo — To če se pri nas letos jako bojé. Potolkla je uže na dveh krajih na Koroškem, in mnogo škode učinila.

— (Iz morja) so v Trstu izvlekli truplo g. K. Hoffmana, uradnika v pokoju, po rodu Ljubljánčana, ki je iz Reke hotel iti v Beljak. Nesrečnik je imel večkrat omotico in morda, ker je ravno zjutraj okrog morja hodil, da ga je vrglo in tako je utonil.

— (Napad.) Nekega trgovskega agenta v Trstu so napadli po noči na ulici trije lopovi in mu z nožem žugali, ako ne dá denarja, ker pa siromak sam nij imel novcev, obdelavali so ga s pestmi in potem odšli. Policija je drugi dan zaprla vse tri.

— (Ne iz Graslupljega.) Oni Janez Škrjanec, kateri je bil 16. maja pred porotniki ropa krivega izpoznan, nij bil iz Graslupljega doma, kakor je to stalo v našem listu 19. t. m., temuč iz Velicega vrha pri Šmarji, po domače imenovan Kržolov.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 23. maja.

(Hudodelstvo roparskega umora.)

(Daje.)

Prva priča zoper ubijalca Boleta, katera se zasliši, je železniški čuvaj blizu Prestranka. On izpoveduje, da je videl Kalistra v noči od 24. na 25. novembra t. l. ko je prišel proti eneji uri s tržaškim vlakom mimo njegove hiše in šel proti Kočam.

Zasliši se potem 57 let stara žena ubitega Kalistra, Mica Kalister iz Koč. Ona pripoveduje, kako je njo bila za moža strah, ker nij prišel ob pravem času domov, in da je bil njen strah še večji ko je prišel zatoženec Bolé za njenega moža povpraševati. Naravnost v obraz pove ženska zatožencu, da on je, in nikdo drugi nij morilec njenega moža, on je kriv, da nema ona zdaj od česa živeti. Njen mož nij imel nobenega sovraštva v vasi, le lakomnost Boletovih je kriva, da ga je zatoženec umoril. Zatoženec vsemu temu odločno ugovarja.

Priče Neža Ferkat in Marija Bolé pripovedujeta, da sta šli v nedeljo zjutraj v cerkev in videli na cesti krvavo blato, mislili pa sti, da so se kaki pijanci topli. Še le pozneje, ko je Kalistra zmanjkalo, sti povedali. Precej pa je bil občni glas, da je zatoženec Bolé morilec.

Zatoženec pravi, da ga le spridenost sovaščanov tega zločinstva dolži, on pa da je nedolžen.

Priča Janez Bolé in Štefan Bolé pripovedujeta, kako sta v pajsti našla s kamenom pokriti klobuk. Tudi ona dva dolžita zatoženca zločinstva.

Priče Tone Vadnel in Jakob Žitko, katera sta bila šla v Pivko gledat, če je uže

led debel, našla sta tam tik neke vrbe oblateno flajdo. Nesla sta jo županu, kjer je bila izpoznan za ono ubitega Kalistra.

Priča France Ančin pripoveduje, kako so iskali in našli truplo ubitega. Pred leti uže mu je kazal zatoženec kake 4 funte težak kamen v plavej ruti zaviti, katera je bila s špago navezana na majhen polenček, kakoršnega je videl on blizu ograje, kjer je bil Kalister umorjen, ležati. Pravil mu je zatoženec takrat, da ima to pripravljeno za Jožeta Bekerja, s katerim je bil v prepiru in ga prosil, da naj nikomur nič ne pové. V obče, pravi priča, je zatoženec prav malopriden človek, ki le na tepež misli. Da je on morilec, o tem on nij dvomil, posebno ko ga je videl, da so ga takrat, ko je bila prišla komisija, vse barve spremetale.

Zatoženec vsemu temu oporeka. Njega so vsi vaški fantje črtili in ga hoteli na podu po noči poiskati in ga tepsti. Da bi bil kamen v plavej ruti zaviti imel, pravi, da nij res, in da ga nij nikoli pričel kazal.

Ko mu priča odgovori, da lahko še jedenkrat priseže, odgovori zatoženec, da njegova prisega je malo vredna, kajti on za jeden „pečen krompir“ priseže.

Priča Tone Zorec je bil v soboto do 12. ure z zatožencem pri vaškem črevljariji Oražnu. Šla sta vkupe domov, a videl je le, da je šel zatoženec na borjačo, kajti on je odšel takoj domov. Če je šel na pod ne vé. Priča pové, da se je zatoženec prepiral s Tonetom Barbočem zaradi neke ženske, in da je njemu jedenkrat povedal, da bi Barboča najrajši z britvijo prepiral.

Zatoženec pravi, da ga je Barboč z intrige zaradi neke ženske, z britvo proti obrazu drezal, in mu klobuk presekal. Zaradi tega je morda v jezi govoril kaj jednacega, kar priča navaja, storiti pa tega nij mislil nikoli.

Priča Jakob Bolé je bil tudi z zatožencem pri vaškem črevljariji, a tudi on je samo videl, da je šel zatoženec na Borjačo.

Priča Neža Albreht je slišala zatoženca, ko je pravil, da bode nekaj tacega napravil, da pojde tri leta v zapor.

Zatoženec zanikava, da bi bil kdaj kaj jednacega govoril.

Tudi priča Lenka Boštijančič mu ta izrek ponovi.

Priča Janez Kalister, 55 let star, iz Slavine, pravi, da kar se tiče govorjenja, da dela Kalister v Trstu „brtolince“ je to šala, kajti v kregu katerega imajo kmetje z županom Bržinom, ki je napravil za led bajerje, se je marsikaj enacega govorilo. Tudi on je v obče slišal, da je zatoženec morilec Kalistrov.

Priča Jarnej Glažar pové, da ga je zatoženec 29. novembra l. l. vprašal, kaj je huje, kako vas zažgati, ali pa človeka ubiti, na kar mu je on odgovoril, da je huje človeka ubiti, kajti pogorela vas se vnovič sezida, a umorjen človek na veke mrtev ostane. Vprašal ga je potem zatoženec, ali je še možno pokore za tacega, ki je to naredil. Zatoženec potrdi, da je to res vprašal, ali ne, da bi se bilo njega kaj dotikalo.

Priča Matej Smrdel, po domače Muhič, pove, da mu je nekoliko vinjen zatoženec, ko sta šla 1. decembra 1877 iz Postojne domov, rekel: „Muhič, kaj bo z menoj, kaj sem jaz storil? Jaz, v tem slabem času rojen, mene je mati v slabem času rodila, bolje bi bilo, da ne bi bil rojen kakor da sem na svetu!“ In ko sta šla mimo iste ograje, kjer je bil

ubiti Kalistor umorjen, je zatoženec dvakrat globoko vzdihnil.

Zatoženec vse to taji.

Priča Luka Bolé, 38 let star, oče zatoženčev, odgovori na vprašanje prvosednikovo, ali hoče izpovedati vse, dasi mu po postavi kot očetu tega nij potreba, da to hoče. Tudi priseže, akoravno državni pravdnik ugovarja. On pravi, da njemu nij nič znano, kdo je Kalistra umoril. Njegov sin je prišel tisto soboto k večerji in po večerji je rekla mati, da jutri bode samo zjutraj maša, tedaj bode treba iti vsem zjutraj k božjemu opravilu. Po večerji je rekel njegov sin, zatoženec, da ide nekoliko časa k vaškemu črevljariju. Kdaj je prišel domov, tega ne vé, a zjutraj ob 1/2 6. ure ga je on poklical, da gresta k maši. Takoj je prišel v starem oblačilu, katero je bilo neomadeževano in suho, doli. Škornje je imel nove na nogi. Preoblekel se je, pa sva šla v cerkev. Na vprašanje ali je imel sin kedaj „plave facanetlje“ odgovori mož, da je enkrat na potu iz Trsta enega našel pa ga je proč vrgel. (Dalje prih.)

Razne vesti.

* (Morilka iz ljubosumnosti.) Iz Novega Jorka se poroča: Neki Bob Southern, lep mlad fant, katerega so vsa dekleta v okolici rade imele, izbral si je izmed njih dve ljubici. Dolgo časa nij vedel, katero ima rajši, a pred pol drugim letom zaradi se vendar z jedno, gospico Hambrich, drugo pa zapusti, — kakor je zdanja žena njegova mislila. A kmalu pa mlada žena izve, da se na tihem le shajata, in Bob Southern je moral obljubiti na svoje žene prigovarjanje, da bode to popolnem opustil, — česar pa nij storil. Čez nekoliko časa potem napravil je Bob Southern v svojej hiši veliko gostovanje, h kateremu je tudi svojo ljubico, gospico Cowart povabil. Pri plesu razjezilo je obnašanje te gospice mlado ženo Southernovo tako zelo, da ona zgrabi nož, ter zabode večkrat gospico Cowart; predno so mogli ljudje pomagati, bila je ta uže mrtva. Soproga Southern sta potem pobegnili, a so ja ujeli in ženo potem na smrt obsodili. Mož bode gotovo za nekrivega izpoznan.

Zahvala.

Podpisano županstvo je prejelo od gosp. V Pecharca, župnika na Sori, 20 glid. za napravo občinske brizglje. — S tem darilom položeno je prvo zrnice v blagi namen z nadjo, da je na rodovitno polje palo in bode obilo sadu rodilo. — Prosim, da bi po izgledu g. darovatelja, tudi drugi, saj promožnejši srenjčani, katerih občinski blagor naj ne bode samo v dejanji, darila pokladali, in kmalu bomo imeli za občinstvo tako potrebno brizgljo.

Županstvo v Medvodah, dne 22. maja 1878.

J. Cvajnar, župan.

Dunajska borza 25. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 glid.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	10	„
Zlata renta	72	05	„
1860 drž. posojilo	114	25	„
Akcijske narodne banke	799	—	„
Kreditne akcijske	217	80	„
London	120	55	„
Napol.	9	64	„
Č. kr. eskini	5	69	„
Srebro	104	75	„
Državne marke	59	50	„

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebštin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebštin za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejšo v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, visitne karte in pisemske zavitke. (158—7)

V farnej vasi Žir,

okraj Idrija, se daje v najem kréma z veliko štalo in vrtom, na prijetnim in za vsako kupčijo vrlo ugodnem mestu.

Natančnejši pogoji se izvedo pri gospej Marji Kopče v Idriji. (172—1)

Voziček za otroke,
še prav nov, se za nizko ceno prodá pri kustosu ljubljanske čitalnice.

Išče se ženska

v starosti od 25—35 let, slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožna, ki zna potrebno pisati, brati, ter računati, izvedena v trgovinskem poslu, za neko prodajalnico na deželi.
Ponudbe naj se izvolijo pod naslovom „P. K.“
poste restante Postojna, oddajati. (168—2)

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (152—6)

v Ljubljani,

na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Dobra hrvatska vina,

nekoliko sto veder, prodajo se radi razpusta kup-
čije ceno, od 5 gl. 60 kr. naprej, vina od leta 1875
a 10 gl. pri

Leopoldu Baumgärtner-ji,

(142—4) Zagreb, na Jelačićevem trgu.

Nagla in gotova pomoč zoper bolezní v želodci.

Dr. Rose krepilni balzam,

najboljše in najizdatnejše sredstvo za
ohranitev zdravja,

čistitev in vzdržanje čistoče sokov in krvi ter
za pospešenje dobre prebave, dobiva se pravi
po 50 kr. in 1 gold.

vedno v zaloga: v Ljubljani pri lekarni-
čarjih: G. Piccoli, Jos. Svoboda, Erasmus
Birschitz; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli,
lekarnar; v Kočevji: Andr. Braun.

Vse lekarnice in večje prodajalnice ma-
terijalij v Avstro-Ogerskeji imajo zaloge tega kre-
pilnega balzama.

Glavna zaloga:

B. Fragner,

lekarna „k črnemu orlu“, Eck der Sporn-
gasse Nro. 205—III. in Prag.
Prepis.

Brandeis, 12. januarja 1876.

Visokočestiti gospodi!

Uže dlje časa sem trpel bolečine v že-
lodcu ter se mi nij ljubilo jesti. Tu me je
nekdo opozoril na Vaše zdravilo „dr. Rose
krepilni balzam“ in jaz sem ga zavžil.

Porabivši prvo sklenico, opazil sem uže
dober vspan in ko sem še nadalje rabil Vaš
balzam, so bolečine v želodcu uže popolnem
izginile, dobil sem zopet apetit in zdaj sem do
cela zopet ozdravel.

Zahvaljujoč se Vam najprisrčneje, in naj-
toplejšo priporočujoč „dr. Rose krepilni bal-
zam“ vsem bolnim v želodcu, se beležim
z odličnim spoštovanjem

(85—6)

F. Staudigl.

Gostilniški vrt pri „Sternwarte“.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznanjati, da
sem gostilniški vrt pri

„Sternwarte“

(pri Virantu)

denes odpril; dobivala se bodo tu dobra, okusna jedila,
izvrstna vizeljska in dolenjska vina, uležano

mengeško marcno pivo

po nizkeji ceni.

Z vso udanostjo

(160—2)

Val. Gerčar.

Okusna jedila in po ceni!

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Beste Nähmaschine der Welt.

H. Schott na Dunaji,

glavni zastopnik za Avstro-Ogersko.

(127—2)

Izvirni Elias Howe-ja

slavnoznaní

družbinski šivalni stroji.

Le pravi Howe-ja družbinski šivalni stroji
zedinjujejo v sebi trdno konstrukcijo, dolgo traj-
nost, mnogostransko porabo in vsled enojnosti
lahko izvrševanje.

Pravi Howe-ja družbinski šivalni stroji so
tako dovršeni, da nij bilo mogoče jih po ponare-
janji izboljšati. — Glavnemu principu pravih Howe-
jevih strojev se nij moglo pri nobenem drugem
sistemu umakniti in Singer, Wheeler & Wilson,
Grover, Baker, Wilcox & Gibbs, vsi so bili E.
Howe-ju podvrženi.

Le pravi, če je pridejan izviren certi-
fikat fabrike s številko in sledečim podpisom:

The Howe Machine Co. Ltd.

N. P. Stockwell, glavni vodja.

Glavna zaloga za Kranjsko samo
pri

Franjo Detterju

v Ljubljani.

Elegantna
spomladanska obleka
18 gold.
Praktična
spomladanska zgornja suknja
12 gold.
Trdne
spomladanske hlače
5 gold.
in v primeri najfinije obleke za
gospode in dečke; po najnižji ceni
obleke za otroke od dveh let naprej.
Spalne suknje
za gospode in gospe
priporoča
M. Neumann,
krojaški mojster,
v Ljubljani, slonove ulice števil. 11, v
Lukmanovej hiši.
Vnanje naročbe se proti po-
stavljeni urni izveš in nepristojno brez ugo-
tovanja nazaj vzame.
(111—14)

Mi darujemo vsakemu

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo
in jedi, nože in vilice itd. itd.

Od konkurznega upraviteljstva pred kratkim na nič prišle
velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse
izdelke od britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majhno
odškodnino prevoza in 1/4 delavske plače darujemo.

Ako se vpošlje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri
vsacem izdelku označena, samo za povrnitev stroškov prevoza iz An-
gleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo le-to

zastonj.

6 kom. britanija-srebrnih žlic za kavo, 6 kom. baš tako-
vih žlic za jedi, vkupe 12 komadov, stalo je
prej gld. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov
vkupe gld. 2.35
6 „ britanija-srebrnih namiznih nožev z angleškimi
ostrinami, 6 kom. baš takovih vilic, vkupe 12 kom.,
kateri so prej stali gld. 9, stoji zdaj vseh 12 vkupe „ 3.40
1 zajemalka za mleko, težke vrste, prej gld. 3, zdaj „ 1.30
1 „ juho, najtežje vrste, od najboljšega
britanija-srebra, prej gld. 4, zdaj „ 1.80

Poleg tega elegantni svečniki, par po gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zde-
lice po kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po
gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gld. 8.50, 10.50,
14.—, 20.—; saharne pušice po gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; saharne
sipnice po kr. 40, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in olje po gld. 2.50,
3.80, 4.25, 6.—; pušice za surovo maslo po kr. 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25,
4.—; ročni svečniki po kr. 50, 65, 80, gl. 1.— ter še mnogobrojni izdelki.

Osobitega pozora vredno.

6 komadov namiznih nožev, z najfinjšimi ročaji od britanija-sre-
bra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilic,
6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedi, 6 komadov baš takovih
žlic za kavo, v elegantnej kaseti od baršuna, vkupe 24 komadov,
ki so prej stali brez kasete gld. 13.—, stane zdaj s kaseto gld. 6.40.

Te stvari so izdelane od najfinjšega britanija-srebra in se od
pravega 13 lotnega srebra celo po blatnej rabi ne da razlikovati,
ter garantiramo, da njih barva vedno ostane bela.

Tudi damo vsakemu denar nazaj, ako mu naš nož ali žlica
očrnita ali orumenita. (150—2)

Naslov:

„Britannia-Silberwaaren-Niederlage“

Wien, Babenbergerstrasse 1.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.